

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОСОЛЬСТВО ТУРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В УКРАЇНІ
ПОСОЛЬСТВО АЗЕРБАЙДЖАНУ В УКРАЇНІ
ДУ «ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМ. М. І. ДОЛІШНЬОГО НАНУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАНУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ»
АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ДВНЗ «ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», М. МАРІУПОЛЬ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ДИПЛОМАТИЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ ГЕННАДІЯ УДОВЕНКО ПРИ МЗС УКРАЇНИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

11 травня

Київ, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

Організатор: кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу ФМВ

Київ – 2023

УДК 339 (-005.44) (043.2)

Міжнародна науково-практична конференція «Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі»: Збірник тез.– К.: НАУ, 2023. – 254 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт вчених, викладачів та студентів. Розраховані на широке коло фахівців, викладачів, студентів та аспірантів.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Побоченко Л.М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Прокоп'єва А.А., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету

*Рекомендовано до друку
Вченою Радою Факультету
міжнародних відносин
Національного авіаційного університету
(протокол № 9 від 30 травня 2023 р.).*

Набок І.І., Кравцов А.О. Аналіз розвитку інноваційної зайнятості в умовах цифровізації глобальної економіки.....	148
Назаров Н.К. Оцінка стану соціальної напруженості як передумови соціально-трудо­вих конфліктів	152
Наконечна Ю.О. «Зелена економіка» – глобальна тенденція розвитку світового господарства	155
Неделькіна Т.А. Впровадження блокчейн технологій в систему національної безпеки України	157
Оксентюк І.О. Світовий досвід відновлення економіки у повоєнний період.....	160
Ольшанська О.В., Вдовин В.О. Становлення та розвиток міжнародної економічної інтеграції в умовах світової економіки.....	163
Ольшанська О.В., Невмержицька О.А. Основні тенденції розвитку міжнародного бізнесу	166
Паньків Н.Р. Перспективи співробітництва України та групи світового банку в умовах війни.....	170
Параца О.О. Тенденції розвитку сфери медійних послуг у світі.....	173
Петрук Р.М. Тенденції розвитку світового господарства в умовах діджиталізації.....	177
Підуст О.Ю. Стримуючі проблеми розвитку та застосування криптоактивів у міжнародному просторі та в Україні	180
Плотніков О.В. Фрагментація світової економіки в контексті повоєнної відбудови України.....	183
Побоченко Л.М. Культурна дипломатія як складова державної комунікації	187
Побоченко Л.М., Кисіль В.А. Сучасні тенденції розвитку світового ринку зерна в умовах війни в Україні.....	191
Погребна А.Р. Класичні та сучасні теорії мотивації.....	195
Прокоп’єва А.А. Культурна дипломатія як елемент національної безпеки	198
Пузирьова П.В., Бичкова В.В. Актуальність входу іноземного підприємства на ринок України в сучасних умовах	202

6. Гордєєва Т. Ф. Інтенсивність міжнародної торгівлі як індикатор ступеня міжнародної торговельної інтеграції. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. Вип. 27(1). С. 27-32.

7. Грищенко Є. С., Скоробогатова Н. Є. Теоретичні аспекти визначення сутності міжнародної економічної інтеграції. Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Том 24. № 1. С. 16-21.

8. Матюшенко І.Ю., Беренда С.В., Резніков В.В. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 496 с.

9. Палагнюк Ю.В. Процес інтеграції на європейському континенті: теоретичні та історичні аспекти. Демократичне врядування. 2013. Вип. 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2013_12_11

10. Пузирьова П. В. Основні фактори впливу на процес формування та розвитку інноваційного потенціалу інтегрованих структур бізнесу / П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2020. – № 10 (233). – С. 72-81.

11. Халіляєва О. В. Управління потенціалом та його значення в сучасних умовах макроекономічної глобалізації / О. В. Халіляєва, П. В. Пузирьова // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тарту (Естонія), 7 лютого 2022 року. – Київ ; Тарту : ГО "ВАДНД", 2022. – С. 467-471.

УДК 330

Ольшанська О.В., д.е.н., професор,

Невмержицька О.А., магістр,

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Найважливішою ознакою розвитку світового господарства є розгортання процесів глобалізації, інтернаціоналізації, трансформації продуктивних сил, які значно впливають на систему міжнародних економічних відносин і визначають тенденції розвитку міжнародного бізнесу та національних економік загалом. В Україні міжнародний бізнес перебуває тільки на початковій стадії розвитку. Країна прагне стати повноцінним партнером в світовій і європейській спільноті, і для цього необхідне розширення і посилення міжнародної економічної діяльності. Звідси й

критична потреба у знаннях і розумінні основних тенденцій у зовнішньому середовищі міжнародного бізнесу.

Процес розвитку міжнародного бізнесу та важливість його для економіки країни досліджували В.Е. Новицький, О.А. Кириченко, А.П. Румянцев, Г.Н. Климко. Зміни та тенденції розвитку в умовах глобалізації вивчали Д. Джонсон, К. Тернер, Б. Тойн, С. Мочерний, Є. Г. Панченко, К. Сіммондс, У. Г. Томмінсон, С. Фомішин та інші. Аналіз розвитку міжнародного бізнесу в контексті міжнародного менеджменту висвітлений у працях О.М. Гуцалюк, В.А. Череватенко, К. Асвазаппа, О.В. Михайловської, С. Робокка, С.К. Поулсона. Загалом питанню основних тенденцій та проблем міжнародного бізнесу приділено велику увагу в усьому світі. Основні принципи були сформульовані такими відомими вченими, як Майкл Портер, Пітер Друкер, Акіо Моріта, Філіпп Коттлер і Томас Фрідман.

Міжнародний бізнес – це основа економічної співпраці між країнами. Міжнародний бізнес пов'язаний саме з переміщенням ресурсів (сировина, капітал, технологія, люди), товарів (готові складники, продукти, напівфабрикати), послуг (бухгалтерський облік, юридична та банківська діяльність) з однієї країни в іншу. Відмінною рисою міжнародного бізнесу є і те, що на цю діяльність має вплив багато обставин, у тому числі відмінності у мові, географічне положення, валютні курси, тарифні бар'єри, політичні проблеми та зміни в економіці [1; 3; 7; 9]. Мотивація здійснення ділових операцій за межами національних кордонів формує структуру міжнародного бізнесу, що являє собою систему взаємозв'язків типів, форм та методів реалізації міжнародного бізнесу [1; 3; 5; 8].

До основних форм міжнародного бізнесу належать експорт (імпорт), ліцензування, франчайзинг, управлінські контракти, контракти під ключ, спільні підприємства, зарубіжні інвестиції [2; 4; 6]. У практиці міжнародної підприємницької діяльності використовується також критерій інвестиційності щодо визначення форм міжнародного бізнесу. Зокрема, У. Батлер [1] виділяє інвестиційні (прямі та портфельні інвестиції), неінвестиційні (транскордонна спільна діяльність) та комбіновані (поєднання інвестиційних і неінвестиційних) форми. Ґрунтуючись на такому поділі, варто зазначити, що ці форми в основному реалізуються міжнародними стратегічними альянсами та транснаціональними компаніями (ТНК) [4; 6; 8].

У сучасному світі найбільші 100 ТНК, що мають у своєму розпорядженні світові активи на загальну суму понад 3,1 трильйона доларів, контролюють близько 90% прямих капіталовкладень за кордоном. Тому, ТНК з метою підвищення інноваційної активності здійснюють нарощування інвестицій у НДДКР. Рейтинг світових компаній за витратами на НДДКР свідчать про те, що лідерами є ТНК, які працюють у галузях автомобілебудування, програмного забезпечення та комп'ютерних послуг, електроніки та електротехнічного обладнання, технологій, апаратури, фармацевтики та біотехнологій. Географічна структура компаній представлена такими країнами, як Німеччина, США, Південна Корея, Китай, Швейцарія, Японія [7; 10; 11].

Найбільш ефективним видом міжнародного підприємництва є створення та функціонування міжнародних спільних підприємств. Міжнародне спільне підприємство являє собою форму співробітництва партнерів різних країн стосовно інвестування, управління, виробництва продукції, реалізації товарів та послуг, розподілу прибутків та ризиків [6-8; 10].

Розвиток інформаційних технологій і глобалізація ставлять нові завдання перед менеджерами і задають швидкий ритм ведення бізнесу, за якого натискання на декілька клавiш в одній країні може означати початок економічного процесу на відстані багатьох тисяч кілометрів та повну трансформацію міжнародного бізнесу. Тому наступною тенденцією в міжнародному бізнесі науковці вважають: орієнтація не на обсяг випуску, а на якість продукції та послуг, на задоволення вимог споживачів; ситуаційний підхід до управління, визнання важливості швидкості та адекватності реакції, що забезпечує адаптацію до умов існування фірми, за яких раціоналізація виробництва стає завданням другого порядку; головне джерело додаткової вартості – люди, що володіють знаннями (когнітаріат); підприємство – це відкрита система, що розглядається в єдності з факторами внутрішнього та зовнішнього середовища; система управління, орієнтована на збільшення ролі організаційної культури та нововведень, мотивацію робітників і стиль керівництва [2; 9; 11].

Отже, головною метою міжнародного бізнесу є стабілізація та збільшення обсягу (маси) і норми прибутку, тобто підвищення рентабельності, ефективності загального бізнесу того або іншого економічного суб'єкта, підприємця. Тема розвитку світового бізнесу включає величезну кількість складних комплексних процесів. Описані тенденції – лише частина списку нових і актуальних феноменів у міжнародному зовнішньому середовищі бізнесу. Ці тенденції повинні вивчатися не тільки вченими-теоретиками, але і бізнесменами-практиками, тому що знання тенденцій світового бізнесу робить можливим розроблення і впровадження адекватної стратегії компанії і сприяє ефективному пошуку шляхів розвитку бізнесу. Сьогодні дуже актуальними є проблеми та тенденції міжнародного бізнесу у контексті інтеграції України в європейську спільноту. Тому саме детальне вивчення основ розвитку міжнародного бізнесу дає змогу окреслити ті напрями, розвиток яких зумовить розширення міжнародного бізнесу [1-11].

Список використаних джерел

1. Батлер В. Е. Основні риси відкритого акціонерного товариства і американської корпорації. Держава і право. 2014. № 7. 79-86 с.
2. Гринько П. Л. Управління інноваційним розвитком бізнесу в умовах цифрової економіки: теорія, методологія, практика: монографія / за ред. Іванченка І.С. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2020. 342 с.
3. Жиленко К. М. Основні аспекти трансформаційних перетворень сучасного міжнародного бізнесу. Економічний вісник університету. 2017. Вип. 35(1). 121-129.

4. Прушківська Е. В. Основи розвитку новітніх форм міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2018. № 2. 119-125 с.
5. Olshanska O. V. Actual aspects of foreign economic activity and foreign economic relations in modern economic conditions / O. V. Olshanska, P. V. Puzyrova, O. V. Parashchak // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 21-28.
6. Olshanska O. V. The influence of the activities of transnational corporations on the development of the world economy / O. V. Olshanska, P. V. Puzyrova, Ye. S. Konstantynenko // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 10 (257). – С. 5-11.
7. Puzyrova P. The strategy of enterprises entering international markets as an element of the post-war reconstruction of Ukraine / P. Puzyrova, M. Herasymchuk // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції "Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації" : тези доповідей, м. Київ, 7 жовтня 2022 року. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 45-46.
8. Puzyrova P. Using benchmarking to facilitate effective business development management = Бенчмаркінг як елемент управління ефективним розвитком бізнесу [Текст] / P. Puzyrova // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки. - 2020. - № 1 (143). - С. 69-78.
9. Puzyrova P. V. Basic strategic directions for the entry of the enterprise into foreign markets / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, M. D. Herasymchuk // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 50-57.
10. Puzyrova P. V. Main aspects of international marketing activities of export companies / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, S. Mammadova // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 7-8 (254-255). – С. 124-131.
11. Puzyrova P. V. The strategy of innovative development: concept, essence and significance for business units in conditions of continuous development / P. V. Puzyrova // Innovations and prospects of world science : proceedings of IV International scientific and practical conference, Vancouver, Canada, 1-3 December 2021. – Perfect Publishing, Vancouver, Canada, 2021. – P. 1060-1066.